No. 2546 Zaterdag 5 November 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Gemengd huwelijk.

Half September vergaderden Protestanten uit alle deelen der wereld te Stockholm, om hun belangen te bespreken. Uit Nederland waren er o.m. de Heer Slotemaker de Bruine en Amsterdamsche predikanten.

De tekst van de resolutie, welke het Internationaal Verbond tot bevordering en verdediging van het Protestantisme op zijn congres te Stockholm aangaande het vraagstuk der gemengde huwelijken aanvaardde, bevat het volgende protest:

„Het protestantisme is genoopt als een gruwelijke, met het gebod der Christelijke liefde en gerechtigheid ten eenenmale strijdige daad van opzettelijke smading te kenschetsen dat, gelijk in het nieuwe wetboek der Roomsche Kerk geschiedt, naar Christelijke ordening gesloten en in een Evangelische Kerk bevestigde huwelijken als in strijd met het Evangelie en ongeldig verklaard en de kinderen uit zulke huwelijken als onechte kinderen behandeld worden. Het protesteert er tegen, dat de Roomsche Kerk van Evangelische Christenen belofte bij eede afvraagt of ook hen voor haar rechtspraak trekt. Het verwacht van zijn geloofsgenooten, dat zij elke poging van dien aard met ernst en waardigheid afwijzen. Het verwacht van de gemeenten, dat zij tegen elk geval van nieuw-trouwing of nieuw-doop energiek protest indrengen.

Het vraagt de Evangelische kerken in haar publiek optreden, voor zoover zulks niet reeds geschiedde, stelling te kiezen tegen de wetsbepalingen op de gemengde huwelijken van den nieuwen „Codex Juris Canonici" en de uit deze voortvloeiende practijk inzake de gemengde huwelijken, ten in het bijzonder er naar te trachten, dat in elken staat de algemeenheid en de eenheid van het rechtsbewustzijn tegenover de aanspraken van de Roomsche Kerk beveiligd worden en de huwelijken van Protestanten met Katholieken voor verachtelijke behandeling of algeheele verstoring worden beschermd."

„De Tijd" maakt in haar Nr. van 26 Sept. hieromtrent de volgende opmerking:

„Deze resolutie getuigt van weinig christelijke samenwerking en een bepaalde aanmatiging. In plaats zich met de actie der Katholieke Kerk te vereenigen om zooveel mogelijk de gemengde huwelijken te voorkomen, die ook voor het protestantsche Christendom noodlottig plegen te worden, wil het Int. Verbond v. h. Protestantisme van Rome voorschrijven, welke huwelijkswetgeving zij aan leden der Katholieke Kerk zal afkondigen. Het is onbegrijpelijk dat protestantsche kerkgenootschappen meenen, door zulke aanmatigende resoluties de Katholieke Kerk te dwingen mee te werken aan de ontwrichting van het christelijk huwelijk."

In een zeer welwillend gesteld hoofdartikel reageert *„De Nederlander"* van 6 October l.l. hierop, en vraagt allereerst melding te maken van de correctie, die prof. Slotemaker de Bruine gepubliceerd heeft op de Stockholmer Resolutie, zooals die oorspronkelijk „door een nog niet opgehelderde fout in de internationale berichtgeving" in zeer getrunkeerden vorm bekend gemaakt was.

Prot. Slotemaker — zelf voorzitter van het Congres — heeft er n.l. op gewezen, „hoe gansch anders de indruk is, dien de Resolutie als geheel zou maken, dan die welke de gepubliceerde moet maakt." Immers men heeft in Stockholm „zich noch alleen, noch vooral bezig gehouden met de daden der katholieken te dezer zake. Men heeft eerst tegen het euvel der gemengde huwelijken zich in het algemeen uitgesproken — gewezen op de geestelijke en opvoedkundige gevaren, die daarin liggen voor elke kerk en elke confessie —; bovendien gewezen op het geestelijk gevaar en de geestelijke taak beide, die er in zoodanig huwelijk voor protestanten liggen; eindelijk zich omtrent roomsch-katholieke gedragingen geuit."

. Deken Dr. G. C. van Noort teekent hierbij aan:

„Wij erkennen gaarne de beteekenis dezer aanvulling, die *„De Nederlander"* zelf een correctie noemt. Immers daaruit blijkt dat het Congres, evenals de Katholieke Kerk, van oordeel is, dat gemengde huwelijken een „euvel" zijn, en dat men zooveel mogelijk trachten moet gemengde huwelijken te voorkomen. Trouwens bij ernstige protestanten is een andere opvatting vanzelf uitgesloten. Het gemengde huwelijk brengt uiteraard voor het godsdienstig leven en zelfs voor het geloof, zoo van den protestant als van den katholiek, zeer ernstige gevaren mee. Slechts zij, die in ondermijning van het godsdienstig leven en van de godsdienstige overtuiging een winst zien, kunnen consequent en principieel voorstanders zijn van het gemengde huwelijk."

Het artikel van oud-prof. van Noort is zoo belangrijk, dat wij het gaarne ook ter lezing voor onze andersdenkende lezers weergeven.

Eerst geeft hij nog een opmerking omtrent de *huwelijken onder andersdenkenden.* Hij zegt:

„Naar aanleiding van de „moot" tegen de Katholieke Kerk nog een opmerking. Vermoedelijk is het niet zóó bedoeld, maar een oppervlakkig of weinig ter zake kundig lezer kan die moot heel gemakkelijk zóó verstaan, alsof, volgens katholiek kerkrecht, alle „in een Evangelische kerk bevestigde huwelijken" ongeldig zouden zijn. Dat is zóó niet. Huwelijken van twee onkatholieken waar en hoe ook gesloten, worden door de Katholieke Kerk beschouwd als echte, d.w.z. ook voor God en het geweten geldige huwelijken, indien slechts partijen een werkelijke huwelijks-overeenkomst hebben willen sluiten. Voor de Katholieke Kerk en — volgens onze overtuiging — ook voor God ongeldig is alléén het huwelijk van een *katholiek* met een andersgezinde, dat niet ten overstaan van den bevoegden priester en twee andere getuigen gesloten is. Dat zulke huwelijken „in strijd met het Evangelie" zijn, zegt de Katholieke Kerk niet. Niet het Evangelie stelt den eisch, dat een katholiek, om geldig te huwen, zijn overeenkomst moet sluiten voor den bevoegden priester, enz., en die eisch heeft ook in de Katholieke Kerk geenszins altijd gegolden. Die eisch wordt gesteld door het Kerkelijk Recht en daardoor alléén. De bevoegdheid om dien eisch te stellen, ontleent de Kerk — naar onze overtuiging — wél aan het Evangelie."

Aan het einde van haar artikel vraagt *„De Nederlander"* op haar beurt aan *„De Tijd"* twee dingen, natuurlijk ten opzichte der quaestie: *gemengde huwelijken.*

„Zijt gij niet van oordeel, dat iedere kerk zich pastoraal beperken moet tot haar eigen leden en dat zij het recht mist om tegenover anderen als kerk zich te gedragen?

Zijt gij niet almee van oordeel, dat de regeering en haar organen gebonden zijn aan de landswet en de landswet alleen?"

Wij zijn overtuigd, dat op beide vragen *„De Tijd"* volmondig ja zal zeggen."

Hierop antwoordt Dr. van Noort:

„Omdat het antwoord op de eerste vraag geenszins een volmondig „ja" kan wezen, beginnen we met de tweede vraag.

Het burgerlijk huwelijk.

Inderdaad, de regeering en hare organen zijn gebonden aan de landswet en aan deze alléén. Een ambtenaar van den Burg. Stand en een rechter in Nederland hebben zich in hun functie uitsluitend te richten naar de Nederlandsche wet; zij hebben uitsluitend te maken met het burgerlijk huwelijk, wat onze wet „het" huwelijk noemt. Een katholiek ambtenaar van den Burg. Stand, die een paar voor zich krijgt, van hetwelk hij weet, dat zij kerkrechtelijk geen huwelijk kunnen sluiten of althans zóó niet zullen sluiten, mag zijn medewerking tot hun burgerlijk huwelijk niet weigeren. Een katholiek rechter, die weet, dat in een bepaald geval zijn vonnis van echtscheiding kerkelijk van nul en geener waarde zal zijn, kan en mag dat vonnis niet weigeren, als het op grond der Nederl. wet geëischt kan worden. Bij quaesties van erfenissen en derg. heeft de Nederlandsche rechter al die kinderen en alleen die kinderen als *„echt"* te beschouwen en te behandelen, die echt zijn in den zin der Nederlandsche wet. Zou een katholiek meenen, dat hij in zulke gevallen niet overeenkomstig de landswet handelen kan zonder zijn geweten te kwetsen, dan moet hij zulk een ambt niet aanvaarden of neerleggen. Dat laatste zeggen we veronderstellender wijs, want wij zijn overtuigd, dat hij zijn functie als Nederlandsch ambtenaar wél overeenkomstig de Nederl. wet kan uitoefenen, zonder zich voor zijn geweten te bezondigen.

Thans de eerste vraag. We kunnen ter wille van toenadering onze beginselen niet vermoffelen. *„De Nederlander"* zal dit ook niet verlangen.

De rechten der kerk.

Welnu, iedereen kan weten, dat de Katholieke Kerk zich beschouwt als de eenige van Christus gestichte Kerk en dat zij weet van haren Stichter de zending en dus ook het recht ontvangen te hebben om aan alle menschen het Evangelie te verkondigen. Bovendien, de Kath. Kerk beschouwt allen, die, waar of van wien ook, een geldig doopsel hebben ontvangen, als rechtens hare onderdanen. Daaruit volgt vanzelf, dat we niet kunnen erkennen. dat „zij het recht mist om tegenover anderen als Kerk zich te gedragen. *„De Nederlander"* zal toch niet loochenen, dat de Kath. Kerk het recht heeft om door hare vertegenwoordigers, priesters of leeken, te trachten een protestant langs eerlijken weg te overtuigen dat bij haar alleen de Christelijke openbaring onverkort en onvermengd gevonden wordt, en om hem, als hij daarvan eenmaal overtuigd is, aan te sporen tot de Kath. Kerk toe te treden? Zou de Kerk dit recht, dat zij altijd en overal heeft, verliezen tegenover de protestanten, die in een gemengd gezin leven? Natuurlijk moet van dat recht gebruik gemaakt worden op eerlijke en gepaste wijze, maar aan het recht zelf valt niet te tornen.

Wij kunnen ook niet toegeven, dat de Kath. Kerk „hare bevoegdheid volstrekt te buiten gaat" als zij protestanten „een eed afneemt". Het gaat hier blijkbaar over de plechtige verklaring — elders soms onder eede, maar ten onzent zonder eed — die ook de on-katholieke parij moet afleggen, alvorens aan de katholieke weerpartij dispensatie voor een gemengd huwelijk gegeven wordt.

De plechtige belofte.

Die plechtige belofte — al dan niet beëedigd — houdt in, dat de on-katholiek zijn aanstaande wederhelft „nimmer en op geenerlei wijze zal bemoeilijken in de trouwe vervulling zijner katholieke verplichtingen en dat hij alle kinderen, die uit het huwelijk geboren zullen worden, katholiek zal laten doopen en katholiek zal doen opvoeden." Indien nu de Kerk den on-katholiek dwong of ook maar preste, om die belofte af te leggen, zou zij ongetwijfeld zeer verkeerd handelen. Maar daar is geen sprake van! De Kerk tracht eerst met alle eerlijke middelen, die haar ten dienste staan, den katholiek van een gemengd huwelijk terug te houden. Als haar dat niet gelukt, geeft zij soms aan den katholiek — niet aan den andersdenkende — dispensatie, mits hij zelf belove alle kinderen katholiek te zullen opvoeden en ook de weerpartij bovengenoemde belofte aflegge. Geen priester zal ooit een protestant trachten te overreden of zelf maar aanraden om die belofte te doen, maar hij zal hem of haar wél ernstig wijzen op de beteekenis dier belofte en op hare gevolgen voor het gansche leven. Als de protestant zegt, dat zijn geweten hem verbiedt zulk een belofte te doen, of de priester zich daar onmiddellijk bij neerleggen en eerbied hebben voor dengene, die zoo weigert, vermoedelijk méér dan voor sommige anderen, die niet weigeren. Als de protestant toont, dat hij slechts zeer ongaarne en met innerlijken tweestrijd zulk een belofte doen zou, zal de priester haar niet kunnen accepteeren. Immers, als hij van de Overheid dispensatie vraagt, moet hij schriftelijk verklaren dat, naar zijne overtuiging, de gegeven beloften zóó oprecht gemeend zijn, dat zij ook werkelijk zullen gehouden worden. Hoe zou hij dat kunnen verklaren, als hem gebleken is dat zij slechts met weerzin en innerlijken tweestrijd gegeven worden. Zóó wordt feitelijk de belofte (of eed) aan protestanten „afgenomen". Kan men men redelijkerwijze zeggen, dat de priester hierbij zijn bevoegheid te buiten gaat of ook maar iets doet wat opgepast is? Als een ijverig predikant ten opzichte van een katholiek, die een gemengd huwelijk wil aangaan, op dezelfde wijze zou handelen, zou ik er niet aan denken dien predikant te verwijten, dat hij zijn bevoegdheid te buiten was gegaan.

De Kath. Kerk vraagt natuurlijk bovengenoemde belofte, om de gevaren voor het geloofsleven, die elk gemengd huwelijk meebrengt, zooveel mogelijk te neutraliseeren.

En zij slaagt daarin betrekkelijk goed, want de eenmaal gegeven plechtige belofte wordt in den regel gehouden. Dat ijverige protestantsche Voorgangers het pijnlijk vinden, dat ten gevolge dezer praktijk van onze Kerk ettelijke protestantsche vaders en moeders er in bewilligen, dat hun kinderen katholiek worden opgevoed en soms aan die opvoeding positief meewerken, begrijpen we ten volle. Maar daarom mag men nog niet zeggen, dat de Kath. Kerk hare bevoegdheid te buiten gaat.

Algemeen belang.

Eindelijk, is er — afgezien van godsdienstige belangen — uit een algemeen sociaal en opvoedkundig oogpunt véél voor te zeggen, dat twee menschen, die een gemengd huwelijk willen aangaan, zich vóór dat huwelijk ernstig bezinnen over de vraag, in welken godsdienst zij hun kinderen willen opvoeden en het resultaat van die bezinning in een plechtige verklaring neerleggen? Dan, vóór hun huwelijk, staan ze volkomen vrij tegenover elkander en hebben precies dezelfde rechten. Is het niet beter, dat deze belangrijke aangelegenheid te voren geregeld wordt, dan dat zij er later over gaan twisten en strijden, als het huwelijk eenmaal gesloten is en zij dus niet meer tegenover elkander volkomen vrij staan en niet meer precies dezelfde rechten hebben? En mag men er de Kath. Kerk een verwijt van maken, dat zij intijds met eerlijke middelen zoekt te behouden wat ze heeft en te winnen wat zij winnen kan?

De Resolutie van het Congres en ook *„De Nederlander"* oordeelen ten slotte ook nog, dat de Kath. Kerk hare bevoegdheid te buiten gaat, als zij Protestanten „voor haar rechtbank trekt." Daarmee zullen wel bedoeld zijn de gevallen, waarin een kerkelijke rechtbank in een proces over de kerkrechtelijke geldigheid van een huwelijk ook anderdenkenden oproept, hetzij als partij, hetzij als getuigen.

Geen dwang.

Indien hier sprake was van „trekken" of dwingen, zou ik het protest van het Congres en van *„De Nederlander"* volkomen begrijpen, maar zoo'n vaart loopt het niet en kan het niet loopen. Dat „trekken" bestaat enkel uit een beleefde uitnoodiging, om te verschijnen; waaraan zij, die welwillend gestemd zijn öf meenen er hun belang of dat van de hunnen mee te dienen, gehoor geven; en de anderen.... niet. Als iemand beleefd weigert of zonder te antwoorden wegblijft, dan gebeurt er niets meer! — Is dat nu een zaak, waartegen een protestantsch wereldcongres protest moet aanteekenen?

Het leek ons nuttig, deze vragen eens rustig uiteen te zetten. Als *„De Nederlander"* gelegenheid vindt onze beschouwingen onder de oogen zijner lezers te brengen, zal ons dat zeer verheugen.

Maar ten slotte vragen we ons af, zou „De Nederlander" zijn eerste vraag wel bedoeld hebben in den zin, dien we er aan gaven. Zou zij misschien in hoofdzaak bedoelen: tegenover de niet-katholieke leden van een gemengd gezin behoort de geestelijke zich een gepaste bescheidenheid op te leggen. Hij moet hen niet lastig vallen om hun niet-katholiek zijn, hij moet, zoolang hun overtuiging blijft, hen niet afraden hun eigen kerk te bezoeken, hij moet hen geen katholieke praktijken opdringen, hij moet hen niet pressen of met slinksche middelen zoeken te bewegen tot de Kath. Kerk over te gaan; in één woord: hij moet hen behandelen als personen, die in zijn oog dwalen, maar die als gelijkberechtigde menschen aanspraak mogen maken op een volkomen eerlijke en liefderijke behandeling.

Als het ongeveer zóó bedoeld mocht zijn, zeggen we volmondig „ja!"

Nogmaals: „Gewetensdwang."

III.

De Katholieke Kerk kan met haar bedienaren hier onbeschroomd voor de rechtbank der openbare meening verschijnen om rekenschap af te leggen van haar daden en handelingen, van al haar religieuze praktijken. Zij vreest geen onpartijdig onderzoek naar haar zoogenaamde daden van „gewetensdwang," die haar worden ten laste gelegd. Zij heeft zich over niets te schamen.

Doch wat wordt haar eigenlijk ten laste gelegd?

Een eigenlijk gezegd requisitoir of acte van beschuldiging bestaat er niet, dengdelijke bewijzen nog veel minder.

In de meer dan 30 jaar, dat ik me, met Curaçaosche journalistiek bezighoud, vooral haar anti-katholieke geest en strekking heb nagegaan en nu en dan eens aanteekening gehouden van de fel-vijandige uitvallen in den talrijke schendblaadjes, die in de loop der jaren vroeger hier van de pers kwamen, heb ik de stellige overtuiging gekregen:

1o. dat er geen enkele beschuldiging is tegen de katholieke kerk, hoe oud, afgezaagd en versleten en honderd maal weerlegd ook, die hier ging weerklank heeft gevonden, 2o. dat nooit een dier aanklagers een ernstige, een zwakke poging heeft aangewend om die lasterlijke aantijgingen zelfs met een schijn van bewijs een glimp van waarheid te geven. 3e dat al die beschuldigingen steeds geformuleerd werden in louter holle phrasen, in groote woorden en machtspreuken, alléén er op berekend om lichtgeloovige andersdenkenden, of halve, niet meer praktizeerende katholieken op een dwaalspoor te brengen.

Vooral tegen de biecht werden, behalve de bewering van „gewetensdwang", zulke lage, vuile, lasterlijke insinuaties van broeinest van onzedelijkheid ingebracht, dat ook indien maar 10 % of zelfs maar het honderdste part van al die beschuldigingen op waarheid zou berusten, ik me schamen zou om nog een half uur langer bedienaar te blijven van een godsdienst, die zulk een verderfelijk instituut, als de biecht zou zijn, sanctioneert of maar toestaat.

Als dat alles waar was, zou elk degelijk katholiek huisvader onmiddellijk zijn vertrouwen opzeggen aan de biecht, zou hij met het volste recht zijn vrouw en dochters verbieden nog ooit den biechtstoel te betreden.

Doch tegelijk is mij uit al die beschuldigingen iets heel duidelijk geworden, nl. dit, dat geen dier schrijvers ooit de geringste studie gemaakt heeft van de werkelijke leer der kerk, doch al hun wijsheid opgediept hebben uit allerhande tiende rangs smaadschriften tegen de kerk en daaruit een caricatuur hebben saamgesteld en dat als de ware leer der katholieke kerk aan hun lezers voorhouden. En zulke schrijvers durven zich als voorlichters van het volk aandienen, bij wien alléén de duidelijke toeleg voorzit om de katholieke kerk afbreuk te doen, om halve katholieken tegen de kerk op te zetten of geheel van haar afkeerig te maken. In zulk troebel water kan de vrijmetselarij goed visschen en heeft zij de eenige kans om eenige adepten te winnen.

De beroemde diplomaat en ambassadeur in St. Petersburg, Graaf Joseph de Maistre heeft eens heel geestig gezegd: „Wanneer de Paus het onkruid wiedt uit zijn tuin, zijn er altijd nog wel lieden te vinden, die de wormstekige en rotte vruchten opzoeken, die van de boomen gevallen en door den tuinman over de omheining zijn weggeworpen."

Nog een derde beschuldiging, die tegen de biecht wordt ingebracht, heb ik opgeteekend, nl. deze, dat *de biecht, een uitvindsel zou zijn der priesters.*

De weerlegging van dit punt valt natuurlijk geheel buiten het kader van dit artikel. Doch wanneer een of ander weetgierige of belangstellende lezer eenige schijn van bewijs voor die stelling weet te vinden en kan zeggen, welke priester, in welke eeuw en in welk land en om welke motieven hij dat kunststukje dier uitvinding heeft klaargespeeld, dan ben ik volgaarne bereid daarop een afdoend antwoord te geven, dat aan duidelijkheid en overtuiging niets te wenschen overlaat.

Maar wij moeten ons meer beperken tot onze eigenlijke stof en antwoorden op de beschuldiging, dat de priester gewetensdwang in de biecht misbruikt als machtsmiddel.

Ons antwoord is eenvoudig dit: Gewetensdwang en de biecht verhouden zich als water en vuur en sluiten elkander volkomen uit.

Wie ook maar een uur lang de leer der

kerk over de biecht bestudeerd heeft, kan en moet weten, dat de werking der biecht een geheel andere is als een dwangbevel van den fiscus, geheel iets anders als een dagvaarding of deurwaardersexploot, dat geen enkele biechteling bv. met den sterken arm van een politieman den biechtstoel wordt ingeduwd. Elke biechteling of poenitent biedt zich geheel vrijwillig aan bij den priester om zich van zijn zonden te beschuldigen. Nu kan het gebeuren, dat een biechteling zich bij herhaling aan zeer groote overtredingen van Gods geboden heeft schuldig gemaakt, zoodat de priester met gegronde reden in twijfel is of deze persoon wel in de vereischte stemming van ware boete en berouw verkeert, of hij wel het oprechte voornemen heeft om niet meer in die zonden te hervallen en om de slechte en gevaarlijke gelegenheden, die hem in dezen betreurenswaardigen zondigen staat gebracht hebben, te vermijden. Daarom beijvert zich de priester, die ook als leeraar om te onderrichten en als geneesheer der ziel in den biechtstoel zijn plicht heeft te doen, hem door een vaderlijk vermaan daartoe aan te sporen en op te wekken, om zóó zijn zedelijke verbetering te bevorderen. Verklaart de poenitent als berouwvolle zondaar zich daartoe bereid, dan is alles in orde. De priester mag als plaatsbekleeder Gods door de woorden van de absolutie hem de vrijspraak zijner zonden geven. Indien evenwel die biechteling onwillig is en niet voornemens is die gestelde condities te volbrengen, kan de priester niets uitrichten. Hij kan den biechteling niet met geweld dwingen, doch ook evenmin kan de biechteling de vrijspraak der zonden van den priester door dwang afpersen. Hij verlaat dus den biechtstoel zooals hij gekomen was, nog met al zijn zonden op zijn geweten, omdat hij de voorwaarden voor een goede biecht mist, n.l. oprecht berouw. Van gewetensdwang is geen sprake, kan ook geen sprake zijn.

Wie zich goed indenkt in de consequenties dezer leer der biecht, zal tot het besef moeten komen, dat de werkzaamheid der priesters in den biechtstoel het meest zegenrijk werk is voor het individueel en familieleven, ook voor de kerk en de maatschappij en dat er geen heilzamer instituut op de wereld bestaat, waaruit de mensch en maatschappij nieuwe levenssappen kunnen putten tot opleving en hervorming.

Geen wonder, dat er meermalen uit de kringen van ernstige protestanten, stemmen zijn opgegaan, om de biecht weer in te voeren.

Doch wie de menschelijke vrijheid als het hoogste recht voor den mensch beschouwt, en daaronder verstaat, dat hij daarvan naar willekeur gebruik en ook misbruik kan maken en aan niemand boven zich daarvoor rekenschap verschuldigd is, die liefst langs kronkelwegen en verdachte zijpaadjes zijn particulier leven voortbeweegt en als man zich meerdere en andere rechten durft aanmatigen dan de vrouw in zijn zedelijk leven, hij zal met zijn beneveld verstand ook onmogelijk het kerkelijk instituut der biecht, dat van zulk een zuiver zedelijke strekking is, kunnen begrijpen, doch moest zich nooit wagen met zijn onreinen adem deze heilige instelling te bezoedelen.

Eigenlijk zouden wij hier ook den gewetensdwang bij *gemengd huwelijk* moeten behandelen. Doch deze stof wordt juist in ons hoofdartikel door den deken van Amsterdam Dr. van Noort, zóó grondig en degelijk besproken, dat wij den lezer gerust daarnaar kunnen verwijzen.

(*Wordt vervolgd.*)

KOLONIALE RAAD

Op Maandag 31 October 1932.

Het ontwerp betreffende de tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine wordt in behandeling gebracht. De Administrateur van Financiën beantwoordt als gemachtigde van het Bestuur het eindverslag en zegt, dat in het Eindverslag de afdeelingen verder dan het Bestuur willen gaan, wat betreft het toekennen van vrijdom van belasting aan petroleumondernemingen, doch dat de uitzondering in het leven geroepen is ter voorkoming van hinderlijke en tijdroovende controle; voorts heeft het geen zin verder te gaan daar er besprekingen gevoerd zijn zoowel met den thans afgetreden Directeur van de C. P. I. M. als met den tegenwoordigen en beiden zich met de redactie hebben vereenigd, terwijl in dit geval de goedkeuring van den Directeur van de C. P. I. M. ook de goedkeuring van de Lago in zich sluit. Bij verdere uitzondering voor vervoermiddelen is afdoende controle door den fiscus vrijwel uitgesloten. Het lid J. H. Sprokkel zegt dat het Bestuur bezuinigd heeft, doch er nog meer geld noodig is ook ter aflossen van de kasvoorschotten beloopende meer dan 7 millioen, wat niet aan het nageslacht mag worden overgelaten te betalen. De bezwaren door oliemaatschappijen en door chauffeurs ingebracht, zijn ondervangen, in alle landen worden thans de belastingen verhoogd, spreker zal onder deze omstandigheden voor het ontwerp stemmen. Het lid Mr. Eskes vraagt of de Directeur van de Lago ook verklaard heeft zich met de beperkte uitzondering te vereenigen, waarop de Administrateur van Financiën antwoordt dat de Directeur van de Lago reeds van te voren verklaard heeft accoord te gaan niet alles wat de Directeur van de C. P. I. M. goedkeurt.

Bij de behandeling van het betrokken artikel dient het lid Jossy Cohen Henriquez een amendement in om ook vrachtwagens, die goederen en materialen vervoeren voor het bedrijf vrij te stellen ook buiten de fabrieksterreinen. Spreker betoogt, dat in het Ontwerp het beginsel is neergelegd dat de benzineolie voor het bedrijf vrij is en dan vloeit daaruit voort dat ook deze benzine vrij moet zijn. En ook afgescheiden hiervan moeten deze vrachtwagens vrijdom genieten, indien de terreinen van de maatschappij geen aaneengesloten geheel vormen, want ter uitoefening van het bedrijf moeten die vrachtwagens over den openbaren weg rijden. Auto's en bussen voor personenvervoer wil spreker niet vrijstellen, omdat de controle moeilijk is.

De ondervoorzitter Mr. Ellis zegt dat hij gestemd zou hebben voor een amendement ter verruiming van de uitzonderingen, maar dan uitsluitend op de terreinen der onderneming zelf, doch niet op den openbaren weg, hetgeen hij als een ontoelaatbaar privilege beschouwt. Maar nu controle bij gebruik van benzine op den openbaren weg niet doenlijk blijkt te zijn, als de motorrijtuigen zoowel op de fabrieksterreinen als op den openbaren weg rijden, moet hij zich terugtrekken. Na de door het Bestuur medegedeelde verklaringen of uitlatingen der Directeuren kan spreker met geen enkel amendement meegaan en meent hij zelfs dat aanneming van welk amendement ook, het prestige van den Kolonialen Raad zal schaden. De Administrateur van Financiën zegt, dat in het ontwerp het beginsel is neergelegd, dat alle te verbruiken benzine belast is, een beginsel van vrijdom is niet in het ontwerp opgenomen; schatting van verbruikte benzine is belastingtechnisch onjuist en kan niet geschieden door den belastingplichtige, al de moeilijkheden bij de uitzonderingen zijn in den breede met de betrokkenen besproken; de Directeuren hebben de moeilijkheden ingezien en verklaard geen bezwaren te hebben tegen de redactie.

In stemming gebracht wordt het amendement Henriquez *verworpen* met 7 tegen 4 stemmen.

Twee amendementen van den Heer Jossy Cohen Henriquez betreffende de vernietiging of onbruikbaarmaking van voorwerpen worden met algemeene stemmen aangenomen; in enkele artikelen wordt de daarin vermelde datum gewijzigd, waarna het ontwerp in zijn geheel zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

Hierna vraagt Mr. Eskes een antwoord op het aan het slot van het eindverslag gestelde n.l. dat de afdeelingen vertrouwen dat geen nieuwe belastingontwerpen zouden worden ingediend. De A. v. T. zegt dat een afdoend antwoord niet te geven is, aangezien belastingontwerpen slechts in tijd van nood worden ingediend.

De Raad was onder de gegeven omstandigheden voltallig, n.l. elf leden, (twee zijn uitlandig).

Een bezadigd woord.

Allerminst om weer een nieuwe polemiek uit te lokken, eer het tegendeel: wij verklaren hierbij uitdrukkelijk, dat wij daartoe *in geen geval* bereid zijn, — plaatsen wij hier, onderstaand stukje, overgenomen uit het *Koloniaal Weekblad*. Wij noemen het een zeer verstandig en bezadigd woord, dat recht laat wedervaren aan beide partijen maar toch tevens het verkeerde, het overdreven, het hartstochtelijke hierbij gesproken vrijmoedig aanwijst.

Zulk een bezadigd woord kon alleen gesproken worden door een buitenstaander, tevens goed kenner van Curaçao, en die het wel meent met al, wat er goeds is in onze samenleving, doch die ver boven de partijen staat en ook evenmin door het hartstochtelijke van beide partijen kon beïnvloed worden.

Hieronder volgt het stukje van het *Koloniaal Weekblad*.

Het Papiamentsch.

Iemand, die teekent *„Een waar Patriot"*, heeft in de *Amigoe* geschreven: „Curaçaonaars, die het goed meent met uw belangen: Spreekt Hollandsch, spreekt Spaansch, Spreekt Engelsch. Gij jongelui, „die vooruit wilt komen", spreekt Hollandsch.

Het gevolg is, dat *La Union* verschijnt als bijzondere uitgave van de *„Directiva General"* van den Volksbond, „opgedragen aan het volk en aan allen, die voor het volk strijden. Er wordt wat de spot gedreven met het stukje in de *Amigoe*, maar de wijze, waarop dit gebeurt, is zelf niet vrij van bespottelijkheid, omdat op meer dan een plaats een onware en onwaardige voorstelling gegeven wordt van wat „Een waar Patriot" geschreven had.

De „Directiva General di Liga di Pueblo" stelt het ironisch voor, alsof de strekking van het gewraakte betoog was: Spreekt Hollandsch, en ge zult daarmee terecht kunnen komen in de „tientallen" Spaansche republieken rondom Curaçao. Dat staat er niet alleen *niet*, maar er staat zelfs uitdrukkelijk het tegenovergestelde, namelijk „Spreekt Spaansch!"

Het is de oude kwestie. Van zekere zijde kan men niet zetten, dat de Curaçaosche samenleving haar eigen taal spreekt. Waarom niet? Wie zal zijn moedertaal willen verloochenen? En waarom zouden de in Nederland geborenen op Curaçao zich die taal niet eigen maken, wanneer zij aan die Curaçaosche samenleving willen of moeten deelnemen? Wij zouden zeggen: *laat het Papiamentsch in zijn waarde.*

Iets anders is, dat de officieele taal in dit gebiedsdeel van Nederland — *de Amigoe* heeft terecht eraan herinnerd, dat Curaçaoënaars Nederlanders zijn — op Curaçao natuurlijk even goed als in Friesland, het Nederlandsch moet zijn. Daaraan heeft, voor zoover wij weten, sinds 1634 niemand ooit getornd. En de koopman, die zijn belang begrijpt, zal van zijn personeel verlangen, dat het zijn Nederlandsch-sprekende klanten in hun taal bedient, eerder nog dan Duitschers, Engelschen, Franschen en Spanjaarden in de hunne.

Vooral als straks de nieuwe bestuursregeling komt en het Curaçaosche volk meer zal moeten deelnemen aan het bestuur, zal de opvolging van den raad van *„Een waar patriot"*: „Jongelui, die vooruit wilt komen, spreekt Nederlandsch! vruchten kunnen afwerpen. Maar niet het minste bezwaar hebben wij ertegen, om op dezen raad te laten volgen, of zelfs om daaraan te laten voorafgaan: „Houdt uw moedertaal in waarde!"

BERICHTEN.

Nieuwe Postzegels.

Met ingang van 27 October 1932 zijn hier verkrijgbaar aan het Postkantoor, *tijdelijk* in gebruik gestelde postzegels van 2½ cent, voorzien van een overdruk in de waarde van 1½ ct.

Duurtebijslag ingetrokken.

In verband met de geboden bezuiniging is de duurtebijslag voor de *ongehuwden* onder de Curaçaosche ambtenaren, het onderwijzend personeel der bijzondere scholen, voor zoover het uitkeering ontvangt uit 's lands kas, en de Roomsch-Katholieke Geestelijken, alle en voor zoover zij op Curaçao en Aruba in dienst zijn, voor het laatste kwartaal van dit jaar 1932 ingetrokken, dus gerekend te zijn ingegaan den 1sten October 1932.

Benzinebelasting.

Uit het *Voorloopig Verslag* van den Kol. Raad Raad, waarvan wij hieronder een uittreksel geven, blijkt, in aanmerking nemend den ongunstigen financieelen toestand van 's lands inkomsten, dat de leden van de K. R. *allen* genegen zijn, behoudens enkele aan te brengen wijzingen, tot de totstandkoming van de voorgestelde benzinebelasting (3 fl. per H.L. of 12 ct. per gallon) te zullen medewerken.

Voorloopig Verslag.

Algemeene beschouwingen.

Ook tegen de invoering van deze belasting werden in de afdeelingen met het oog op de financieele resultaten en verwachtingen, zooals deze blijken uit den staat, welke als bijlage afgedrukt is bij het voorloopig verslag op het ontwerp betreffende de loodsgelden (1932-1933-12 No. 4) geen overwegende bezwaren gemaakt en verklaarden de leden algemeen daartoe, ofschoon met enkele ondergeschikte wijzigingen in het ontwerp, te zullen medewerken. Voorop werd echter gesteld dat deze belasting is eene op de plaatselijke consumptie van benzine en dat men dus van dat standpunt moet uitgaan bij de beoordeeling van het ontwerp en later bij de toepassing der verordening. Daaruit volgt b.v. dat benzine, welke geleverd wordt aan schepen in de haven zonder hier in het vrije verkeer te zijn geweest, zonder „vrij gemaakt te zijn," niet onder de belasting valt (evenmin als dit in dat geval met accijnsgoederen plaats heeft) en ook niet b. v. benzine, welke zonder in het vrije verkeer te komen door inrichtingen bedoeld in art. 3 wordt gebruikt bij het schoonmaken van tankschepen. Zou dus de vrijstelling, waarvan sprake is in de laatste alinea van de toelichting op de oorspronkelijke artikelen 3—7 zich niet moeten beperken tot de benzine, welke als brandstof wordt gebruikt, zoo van een vrijstelling zou in dat verband eigenlijk niet gesproken kunnen worden, aangezien het principe der verordening de belastbaarheid der hierbedoelde benzine medebrengt. De redactie van art. 3 (nieuw), vooral zooals deze zal zijn na de daarin door de afdeelingen voorgestelde wijziging, strookt dan ook geheel met dit principe.

Zoo opgevat en gewijzigd of aangevuld zooals hierna bij de artikelen zal worden voorgesteld, zal de verordening, naar de meening der afdeelingen, bij de betrokkenen weinig bezwaar ondervinden.

In de M. v. A. worden de meesten der voorgestelde wijzigingen door den Gouverneur overgenomen.

Geen Bijblad.

Wegens den feestdag van Allerheiligen op Dinsdag en doordat Woensdag wegens het storm- en regenweer ons drukkerspersoneel niet op het appèl versheen, was het tot onze spijt ons *niet* mogelijk dit nummer van *deze* week *met een Bijblad* uit te geven.

Regen in de stad.

Gedurende de maand October gaf de regenmeter van het St. Thomas-college een regenval aan van 246.4 m.M. Op 1 en 2 November samen viel er reeds 311.4 m.M.

Op 1 November 162.8 m.M.
Op 2 " 148.6 m.M.
Samen reeds 311.4 m.M.

Regenval in October in het Benedendistrict.

St Willebrordus 257.2 m.M.
Dokterstuin 127.2 m.M.
Westpunt 124.1 m.M.
Barber 115.- m.M.

Doch op de twee eerste dagen van November viel in het Benedendistrict reeds ongeveer evenveel als in de heele maand October, zoo vernamen we dat op Groot Sta Martha op 1 en 2 Nov. 265 m.M. regen viel.

Verdronken.

Vier mannen, hebben in verre staat van dronkenschap Dinsdag tijdens den hevigen storm een weddenschap aangegaan om van af de Rifbrug de haven over te zwemmen. De weddenschap ging om een kist whisky.

Dit z.g. bravourstukje, juist bij den ingang der haven, waar dien dag door den Zuid-Westerstorm zulk een sterke stroom op stond, met zulk een woeste zee en hoog opslaande golven, getuigt alléén van groote brooddronkenheid en valt om zijn roekelooze waaghalzerij en verregaande onvoorzichtigheid ten strengste af te keuren.

Een is er verdronken en zijn lijk is pas gisteren morgen door de politie op den hoek van het Rif aangespoeld gevonden. Wegens vergevorderden staat van ontbinding moest het lijk terstond begraven worden. De andere zwemmers hebben het er beter afgebracht. Een van dit drietal werd door een politieboot achterna geroeid en is toen van een wissen dood gered en nog in zwaar benevelden toestand naar het hospitaal gebracht. Dat was een der twee gebroeders rumsmokkelaars, die daags te voren pas door den rechter tot een hooge geldboete was veroordeeld.

Welkom.

Heden Zaterdag wordt met het S.S. *Carabobo* van zijn reis naar Holland via New-York hier terugverwacht de Z. Eerw. Frater Radulfus, Directeur van Scherpenheuvel.

De *Carabobo* is Maandag van Porto-Rico vertrokken en heeft dus zeer waarschijnlijk den geheelen storm die Dinsdag en Woensdag in de Caraïbische Zee tusschen Porto Rico en Curaçao gewoed heeft, meegemaakt.

H. Vormsel.

Vanmorgen zal Z. H. E. Mgr. Verriet het H. Vormsel toedienen in de Kerk van Wishi, vanmiddag om 5 uur in de St. Annakerk op Otrabanda, morgenmiddag om 5 uur in de H. Familiekerk op San Mateo, en Maandagmiddag om half vijf in de Rozenkranskerk op Pietermaai.

Nieuwe school op S. Nicolas.

De bouw van de nieuwe school op San Nicolas, Aruba, vordert flink. Volgende week hoopt men te beginnen met den bouw van het Zustershuis. Op het einde van het jaar hoopt men met beide klaar te zijn, zoodat ze begin Januari van het volgend jaar zullen worden ingewijd.

De Koningin Emmabrug.

Wegens de zware deining die er stond in den mond der haven en den sterken stroom haven-inwaarts, werd de brug Dinsdagmorgen ongeveer 10 uur opengezwaaid, en het personenverkeer over de haven onderhouden door de beide booten van den havendienst.

Het autoverkeer tusschen Otrabanda en Pietermaai moest om het Schottegat geschieden.

Door het geleidelijk in kracht toenemen van de golven in den havenmond, hadden de beide booten een harde dobber, zoodat de overtocht levensgevaarlijk werd.

Bovendien werd de zee steeds hooger, de golven maakten het aanleggen aan het steigertje aan den voet der brug, zoo goed als onmogelijk.

Met het oog hierop werd het verkeer verlegd meer de haven in, van den hoek der Handelskade — De Ruyterkade naar de Westwerf.

Tegen den avond scheen het dat de brug het niet meer zou houden. Een gedeelte stond reeds onder water en was ontwricht, door het zinken van een paar pontons. Met kabels werd ze vastgesjord, opdat zij in den nacht niet los zou slaan. Woensdagmorgen was er geen houden meer aan, op korten afstand van het draaipunt was ze doorgeknakt. Sleepbootjes van de Isla kwamen te hulp, en sleepten eerst het lange stuk het Schottegat in; daarna werd het verbindingsstuk op sleeptouw genomen en in het Schottegat geborgen.

Het aanlegsteigertje, binnen de brug in 't verlengde der Breedestraat gelegen, is totaal verwoest. De politiewacht aldaar heeft geleden.

De muur van 't Riffort, waarvan reeds lang bekend was, dat ze voor een deel bouwvallig was, moest ook een veertje laten. Op een gegeven oogenblik kwam de hoek, die in den havenmond uitsteekt, naar beneden.

Z. E. de Gouverneur, vergezeld van zijn Adjudant Luitenant Fens, kwam een en ander in oogenschouw nemen.

Omstreeks na den middag werd de zee al woester en woester. Tot over de fortmuren sloegen de golfpluimen. Het aan zee gelegen gedeelte van het Brionplein stond blank, zoodat de autos tot aan de as door het water moesten.

Nog moeten wij vermelden dat er Woensdag morgen verschillende visschersslopen in de haven ronddreven, blijkbaar door de golven van het Rif afgeslagen. Een paar werden stukgeslagen, terwijl men anderen onder het vaste gedeelte der brug door wisten te behouden.

Toen Woensdagmiddag bekend gemaakt werd, en de menschen werden gewaarschuwd, dat volgens uit Washington ontvangen bericht, er een orkaan ophanden was, die waarschijnlijk ten Noorden van Willemstad zou passeeren, ontstond er groote consternatie, vooral onder de bewoners van Pietermaai, die aan den zeekant wonen. Den bewoners van de vlak aan zee gelegen huizen werd aangezegd hun huizen te verlaten. Verschillenden verlieten hun huizen met wat ze konden meenemen, om op Scharloo of elders een onderdak te zoeken.

Anderen sloten hun huizen goed dicht en wachtten maar rustig af. Verscheidene zochten hun toevlucht in de pastorie.

Terwijl de meeste woningen te lijden hadden van de zware regenvlagen die door de daken en ramen naar binnensloegen, hebben toch de bewoners van de huizen in de buurt van Penstraat vooral er zeer onder geleden. Ook de bewoners van de huizen in de Saligne waren verplicht deze te verlaten. Openbare Werken heeft prachtig werk verricht, met zijn hulpbrigade. Ook de Politie.

Het badhuis op Jan Thiel is zoo goed als geheel verwoest. Ook hebben de steigers van de C.P.I.M. in de Caracas — en de Bullenbaai veel geleden.

In de buitendistricten zijn heel wat boomen ontworteld, en enkele van klei gebouwde hutten geheele of gedeeltelijk verwoest. Ook zijn verschillende telefoonpalen omgewaaid, zoodat de communicatie met buiten verbroken was.

Alle winkels en bioscopen gesloten. Schepen zonder averij binnengeloopen.

Op Bonaire stond de mais al te verdorren, zal nu wel weer opleven.

Bijna alle huizen aan den zeekant op Pietermaai zijn ontruimd geworden, enkele menschen zijn maar gebleven. De politie is Woensdag na het middaguur de menschen gaan waarschuwen dat misschien nog een klein orkaantje in aantocht was.

Van verschillende huizen langs den zeekant is een stuk van den muur van de koraal of van een achterbalkon weggeslagen. Op verschillende plaatsen was de telefonische verbinding verbroken.

Op het Hendrikplein is de voorgevel van een klein gebouwtje omvergehaald, omdat die gevaar opleverde en waggelde. Verschillende vooruitsteeksels de uithangborden en reclames werden heen en weer geschud of lieten los. De zee was zeer hoog en sloeg tegen de achtermuur van de meeste huizen aan, kwam ook in enkele dwarsstraten.

Dinsdag middag heeft een tankerschip lang vóór de haven gemanoeuvreerd, zóó gevaarlijk was het om binnen te komen. De booten die gisteren binnen gekomen zijn, kwamen met een flinke vaart binnen.

Regen en Stormschade op Aruba.

In den nacht van 1 op 2 November is de Venezolaansche bark van 8 ton *Benicio* op het Rif geloopen voor het *Parkietenbosch* en vergaan. Alle opvarenden, n.l. zes leden van de bemanning en twee passagiers wisten gelukkig al zwemmende het Rif te bereiken en werden vandaar gered.

In den nacht van Woensdag op Donderdag half 2 uur was de storm het hevigst. Doch voor zoover bekend zonder ongelukken.

Van de buitendistricten waren Donderdag nog geen nadere berichten binnengekomen. Het was reeds bekend dat de binnenwegen zwaar beschadigd en onbegaanbaar waren. In de haven is een schoener gestrand. De boeien zijn van hun ankerplaatsen weggeslagen en op San Nicolas zijn lichtopstand aan den ingang der haven met de lichtboei geheel verdwenen.

De Oranjestad stond sedert Dinsdag geheel onder water. Op Dinsdag en Woensdag teekende de regenmeter van Oranjestad een regenval van 253 m. M.

Officieele berrichten.

Van de Vorige Week.

Ter voorziening in de vacatures, ontstaan door het vertrek uit Curacao van de Heeren Ir. C. E. van der Stok en D. P. Ravelli, zijn benoemd tot leden van het Centraal Comite voor het gebiedsdeel Curacao van de Vereeniging „Het Nederlands Roode Kruis" de Heeren D. van Nijmegen Schonegevel en T. C. W. Michaelis.

De schrijver N. Royer werkzaam ten postkantore alhier, is bevorderd tot klerk met ingang van den 1sten November 1932.

De Gouvernements - Secretaris.

GRONEMIJER.

Regen en Wind.

Het storm en regenweer, zooals Curacao deze week Dinsdag en Woensdag 1 en 2 Nov. gehad heeft, is zoo ongewoon en abnormaal geweest, dat we ver in de geschiedenis moeten teruggaan om iets dergelijks te vinden. Het jonger geslacht heeft zeker nooit zoo iets bijgewoond.

De eerste waarschuwingen ontvingen we reeds Maandag door een kleine daling van den barometer en door het telegrafisch weerbericht van atmosferische storingen in de Caraïbische Zee ongeveer 250 mijlen ten Zuiden van Porto Rico, dat is op ongeveer de helft van den afstand tusschen dat eiland en Curacao. Den volgenden dag luidde het bericht van verplaatsing der storingen tot 100 mijlen ten Zuiden van Porto Rico, dus verder van Curaçao verwijderd.

De telegrafische weerberichten zijn deze keer erg verward en onbestemd geweest. De juiste kern en plaats van den orkaan kon moeilijk worden gelocaliseerd, vermoedelijk omdat de eigelijke storm zich voornamelijk in het midden van de Caraïbische Zee voortbewoog en nergens over land, zoodat alleen *juiste* radioberichten van de schepen daar in de buurt konden verwacht worden, die men niet ontving.

Maandagavond begon hier het noodweer, met een vrije harde wind, scherp uit het Zuiden met zwaren regenval, die den heelen nacht en ook de geheelen Dinsdag, tot en met Woensdagavond onverminderd aanhield. Tot een eigenlijke orkaan kwam het echter niet. Wel eigenaardig is het, dat in die 2 × 24 uur de stormwind steeds met groote kracht uit den zelfden hoek, het Zuiden, kwam, zoodat de zee zeer woest was. Het water steeg zeer hoog zooals sedert den grooten orkaan van 23 Sept. 1877 niet meer gebeurd was.

De zee en Rifwater was één geheel. De geheele nieuwe weg over het Rif stond eenige voeten diep onder water. Het groote plein binnen het Riffort stond blank. Sommige personen, die Marconi-berichten te verzenden hadden, moesten op de schouders gedragen, zich naar het Radiostation laten brengen. Het Rifwater zelf leek een woeste zee. Het water is in deze dagen tot een ongekende springvloed gestegen, die naar schatting zeker tot 2 tot 2½ voet hooger was dan het normale hoogwaterpeil.

Wat de kracht van den storm betreft, kan deze zeker niet vergeleken worden bij dien van den grooten orkaan van 23 Sept. 1877. Doch vindt alleen een herinnering in de kleinen orkaan van 17 Aug. 1887. Wat den regenval betreft gedurende die twee dagen van 1 en 2 Nov., moeten we teruggaan tot het jaar 1906 toen er in de geheele maand October 472 m M. en in de geheele maand November 1909 met 324 m.M. regenval stond aangeteekend, welk laatste cijfer nu reeds bijna in twee dagen bereikt werd. Ook het beruchte regenjaar 1886 (*anja di rio*) bereikte met 257 mM. in October, 185 mM. in November en 275 mM. in December een record.

Uit deze abnormale regenval worden nu door sommigen reeds berekeningen gemaakt over een buitengewoon goed regenjaar, nu de regentijd dit jaar zoo vroeg is ingezet. Eigenlijk is dit niet heel juist gezegd. Deze regenval van deze week houdt uitsluitend verband met en is een gevolg van de atmosferische storingen in de Caraïbische Zee. Het eigenlijke regenseizoen valt voor Curaçao in normale omstandigheden ongeveer half November en December, met (normaal) veel geringer regenval in Januari, tot Maart. Als regel kan men aannemen dat een orkaanjaar in de streek van de Bovenwindsche eilanden en ook groote atmospherische storingen in de Caraïbische Zee gewoonlijk met veel of weinig regenval gepaard gaat op Curaçao, al naargelang die storingen hier dichterbij of verder af plaats vinden. Ook aan den lageren barometerstand is dat duidelijk merkbaar, hetgeen deze week al heel bijzonder de aandacht trok, want vermoedelijk is hier sedert den orkaan van 17 Augustus 1886 niet meer zulk een lagen barometerstand opgeteekend. Datzelfde viel ook half October op te merken bij den laatsten orkaan op Porto-Rico, toen de barometer weer tot zijn normalen stand terug liep en ook de regen ophield zoodra de atmosferische storingen in meer Noordelijke richting over Florida en Texas verder van hier verwijderden.

Storm.

Volgens van Aruba ontvangen bericht is op Sta Cruz de toren en de voorgevel van de kerk ingestort.

POLITIEBERICHTEN.

Sedert de vorige opgave werd door de Recherche o. m. terzake diefstal zesmaal, verduistering driemaal, poging tot doodslag eenmaal, het toebrengen van lichamelijk letsel door schuld viermaal en mishandeling tienmaal proces verbaal opgemaakt.

Zusters Dominikanessen.

2 December a.s. zullen per „Costa Rica" van Holland naar hier vertrekken, de Eerw. Zuster HONORATA, hoofd van het San Pedro Hospital op Aruba, die verleden maand een zieke Zuster naar Holland begeleid heeft, Zuster FRIDOLINE gediplomeerde ziekenverpleegster, bestemd voor hetzelfde hospitaal, en Zuster EUPHROZINE, dochter van den heer Federico Oduber, Aruba, bestemd voor het onderwijs aldaar.

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

Res. 1ste Klasse:	R. C. C. 2	—	Republiek	1—0
2de klasse:	Hercules	—	Olympia	0—0
	De Ruiter	—	Juliana	1—0
Asiento Beker:	Transvaal	—	Trappers	

Wedstrijd 4 minuten voor de rust gestaakt, daar een der Transvaal-spelers. een ongeluk overkwam. Stand 1—0 in het voordeel van Transvaal.

De wedstrijd zal worden VOORTGEZET op Zondag 13 November a|s.

Competitie-standen per 30/10/'32.

1ste Klasse: Stand ongewijzigd.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Res. 1ste kl.							
R. C. C. 2	6	5	1	0	14	2	11
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9
Jong-Holland 2	5	2	2	1	10	4	6
Republiek 2	5	2	2	1	5	3	6
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7
Volharding 2	4	1	1	2	4	4	3
Transvaal 2	4	0	1	3	2	9	1
Trekvogels 2	4	0	0	4	2	9	0
2de klasse							
BISMARCK	10	7	3	0	20	0	17
D. D. V. O.	10	6	2	2	16	8	14
De Ruiter	9	4	4	1	10	2	12
Juliana	10	5	2	3	11	5	12
Hercules	9	3	2	4	8	11	8
Ajax	8	2	3	3	6	4	7
D. N. S.	8	2	3	3	4	8	7
Van Nes	7	2	3	3	4	8	6
Olympia	9	1	3	3	2	8	7
Morningstar	8	2	6	6	2	19	4
S. D. O.	6	0	6	6	0	9	0

Wedstrijd Programma van

Zondag 6 November 1932.

MUNDO NOBO
1ste Klasse
Asiento — Volharding
aanvang 4.30 precies.
Res. 1ste Klasse
R. C. C. 2 — Transvaal 2
aanvang 3.15 precies.

ASIENTO-TERREIN
2de klasse
De Ruiter — S. D. O.
aanvang 4.30 precies.
Morningstar — Olympia
aanvang 3.15 precies.

13 November 1932.

MUNDO NOBO
1ste klasse
Jong Holland — Republiek
aanvang 4.30 precies.
PROMOTIE-DEGRADATIE
Bismarck — M. S. Z.
aanvang 3.15 precies.

ASIENTO-BEKER.

ASIENTO-TERREIN
Transvaal — Trappers
(voortgezet stand 1 — 0 voordeel Transvaal — tijd 4 min. voor rust.)
aanvang 4.30 precies.
2de klasse
Van Nes — D. N. S.
3.15 precies

R.C.C.-TERREIN
Res. 1ste klasse
Republiek 2 — Volharding 2
3.15 precies

Ten aanzien van de Promotie- en degradatie-wedstrijden, heeft het Bestuur krachtens het Reglement bepaald, dat de Vereenigingen M. S. Z. en Bismarck elkaar zullen ontmoeten in een Heele Competitie, dus 2 wedstrijden. In geval van gelijk spel zal een derde wedstrijd worden gespeeld.

STRAFFEN.

F. Brion — (Jong-Holland): geschorscht als werkend lid van den C. V. B. voor den tijd van EEN JAAR ingaande 28 October 1932 en eindigende 28 October 1933, zulks wegens wangedrag na afloop van den wedstrijd Jong-Holland — Transvaal op het Asiento-Terrein. (Art. 15 B en D. Huish. Reglement.)

HET BESTUUR.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

Afdeeling: Willemstad-Curaçao.

Groep 1 (Schotsche Dassen)

Troep en Horde-leven van 7 op 14 November 1932.

Troep- Mededeelingen:

Geïnstaleerd tot Padvinder:
Gerard Faber

Insigne Zwemmer behaald door
Rudolf Boom,

Hordenieuws:

Als teerpoot aangenomen
Louis Bouis

Welke patrouille zal voor de derde maal het wisselschild in hare patrouillehoek kunnen plaatsen?

Het Kamp Venezuela komt steeds dichterbij.

Dinsdag van 7 tot 8.15 u.
Eereraad en Studiepatrouille voor Patr. Leiders. Denk om de 1e klasse-training.

Woensdag van 4 tot 5 u.
Zwemmen en insigne - training Zwemmen Redder.

van 5 tot 7 u.
Insigne training of klassewerk.

van 7 tot 8
Gelegenheid voor Ouders tot kennismaking of aanmelding tot Verkenner of Welp.

Vrijdag van 6.30 tot 8.30
Troepavond.
Seinlessen---pionieren--Zang---Verhaal.

Zondag
om 4 uur op Rif verzameld:
Tocht naar *Koerd Piedra*. (brood en drank meenemen).
Groote Sluipoefening—daarna Kampvuur.

Elke Patrouille herinner ik er nogmaals aan, dat de eigen patr. bijeenkomsten éénmaal wekelijks gehouden worden en wel in uniform.

Dag en uurbepaling en plaats door den P. L.

Ik verwacht van de Patr. Leiders wekelijksch patr. rapporten.

HORDE VAN TROEP I.

Voor de Welpen is het op Dinsdag en zooals geregeld is, op Zaterdag verzamelen op de oude tijd.

Wij maken deze week een groote tocht en gaan door met Boetseeren.

Wie verdienen de tweede petsterren?

Denk er om, dat de nieuwe Gidsen twee-ster Welp moeten zijn.

DOE JE BEST EN VERGEET DE GOEDE DAAD NIET.

Goed Padvindersspoor.

De Groepleider.

KARAKTERONTWIKKELING DOOR HET VERKENNEN.

„De welvaart van een volk is niet zoozeer afhankelijk van de sterkte zijner bewapening als wel van het karakter zijner burgers."

„Om in het leven te slagen is karakter van grooter waarde dan boekenkennis."

Zoowel voor een volk als voor het individu is karakter dus van primair belang.

Boekenkennis als lezen, schrijven en rekenen verwerft men op school, doch de gelegenheid om karaktereigenschappen te ontwikkelen, staat ver achter bij de ontwikkeling van het verstand. En toch moeten die karaktereigenschappen, daar ze de carrière van den jongen bepalen, worden ontwikkeld voor hij het leven ingaat, dus als hij nog jong en ontvankelijk is. Men kan die eigenschappen niet aankweeken en ontwikkelen door ze te bespreken en te beschouwen alleen. De kiem is reeds aanwezig en moet tot wasdom worden gebracht door practische oefening. Hoe?

In het algemeen is het karakter het resultaat van omstandigheden en omgeving. Neem b.v. twee jongens, tweelingen, zoo ge wilt. Geef hun hetzelfde onderwijs, doch een totaal verschillend tehuis buiten de school. Plaats de één onder een welwillende aanmoedigende moeder, tusschen eerlijke en zuivere speelkameraadjes, waar men hem op zijn eer vertrouwt, enz. Laat daarentegen de tweede jongen in de achterstraten rondslenteren en geeft hem een smerig tehuis temidden van vuilbekkende, diefachtige, ontevreden metgezellen. Is het waarschijnlijk, dat hij met dezelfde karaktereigenschappen opgroeit als zijn tweelingbroer?

Dagelijks worden er voor ons land vele jongens verknoeid, doordat men hen karakterloos laat opgroeien zoodat ze nutteloos uitschot worden, een ellende voor zichzelf, een doorn in 't oog en een gevaar voor het land.

Ze zouden gered kunnen worden, indien men hun slechts een goede omgeving gaf in dien tijd van hun leven, waarin ze hiervoor ontvankelijk zijn. En er zijn vele duizenden anderen, die men niet op zoo'n laag niveau mag plaatsen (want er zijn nietsdoeners en doordraaiers in *alle* standen), doch die *betere* menschen, van *meer* waarde voor ons land, en tevredener zouden zijn, indien ze ertoe konden worden gebracht om op den juisten leeftijd hun karakter te ontwikkelen.

Dit nu is het belangrijkste doel der Padvinderstraining: OPVOEDEN; niet instrueeren, dit is: den jongen er toe brengen om zelf te leeren, volgens zijn eigen wensch en verlangen, *die dingen*, welke zijn karakter vormen.

ik zal uwen man bij den brouwer doen leggen, dan zijt ge weer gerust, en van allen last af!

Jan stond als van den bliksem geslagen, aan den grond genageld. Een krop schoot hem in de keel . . . zijn oogen werden glanzend en vochtig . . zenuwachtig beefden zijn lippen . . . krampachtig greep zijn rechterhand de hand van den burgermeester vast, terwijl zijn linker, als zoekend, naar de deur van zijn woning wees.

Eindelijk schoot hij los . . . . met horten en stooten, stamelend, stotterend kwam het er uit:

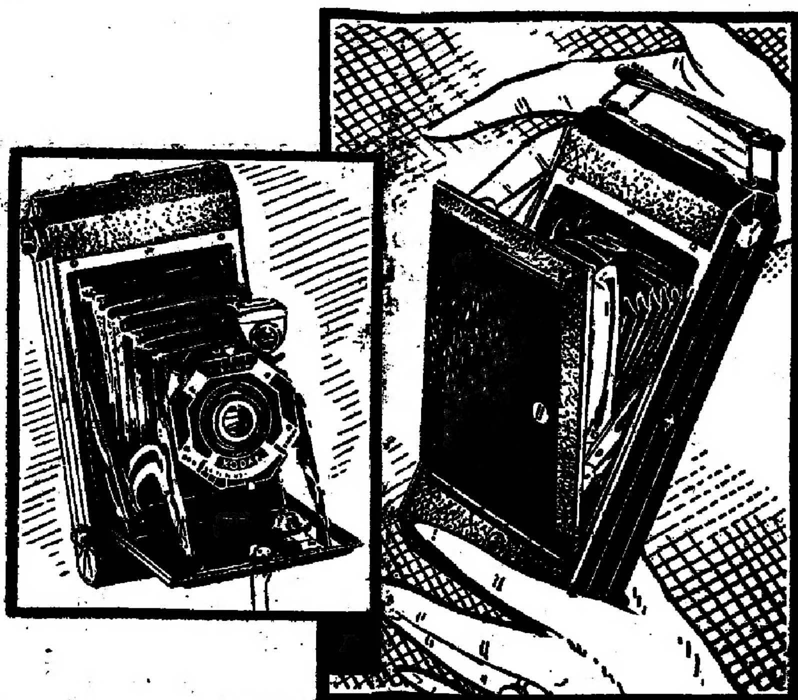
— Burgemeester . . .bu . . bu . . . burgemeester . . zoolang . . dat . . . dat . . dat die mensch . . die mensch . . . . hier in het dorp blijft . . . ga . . . gaat . . . die . . . mijn deur . . niet uit.

Het was zoo'n zoele stille zomeravond; alleen in de verte . . . heel in de verte, dreunde het dof . . . akelig dof . . .

———

1) Vivan = vivat = leve!

EINDE.

Aankomst en vertrek der schepen de maand November 1932.

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Antiochia	6	P. Limon	6	Hamburg
Ingrid Horn	6	Hamburg	6	Cartagena
Lara	6	Maracaibo	6	New-York
El Libertador	6	Maracaibo-Aruba	7	Aruba-Maracaibo
Trujillo	8	La Guaira	8	Aruba-Maracaibo
Atlas	8	St. Kitts, St. Eusta- Saba, St. Martin & Bonaire	—	Curaçao
Baralt	9	Kingston, Haiti, S. Pedro de Macoris & S. Domingo	—	Curaçao
Crijnssen	9	Amsterdam	9	P. Limon
Luna	9	New-York	9	Aruba-Maracaibo
J. Sebast. Elcano	9	Barcelona	10	Cristobal
El Libertador	9	Maracaibo-Aruba	10	Maracaibo
Simon Bolivar	10	P. Limon	10	Amsterdam
Trujillo	10	Maracaibo-Aruba	—	Curaçao
Mimi Horn	10	Cartagena	10	Hamburg
Orinoco	11	Hamburg	11	P. Limon
Flora	11	Maracaibo	11	New-York.
Dakarian	11	Southampton	12	Cristobal
Atlas	—	Curaçao	12	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts.
Baralt	—	Curaçao	12	Kingston, Jacmel, Aux Cayes, Aquin, Jeremie, Miragonae, Petit Goave, St. Mare Gonaives, Cap Haiti, Port de Paix
Vancouver	12	P. Limon	12	Hamburg

Attentie. Tal van berichten over den regen en storm uit de buitendistricten, het uitvoerig verslag van het vonnis over den rumsmokkel en andere berichten moeten wij tot onzen spijt wegens gebrek aan plaatsruimte tot het volgende nummer laten liggen.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao van 29 October 1932.

„DE SPORT".

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste klasse :	Go Ahead	—	Trekvogels	0—0
2de „	De Ruiter	—	Hercules	1—2
	D.D.V.O.	—	Juliana	2—0
	Ajax	—	Morningstar	2—0

Asiento Beker

	Republiek	—	Trappers	0—1

Competitie-standen per 23/10/'32.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Volharding	6	6	0	0	19	2	12
Jong Holland	7	6	0	1	18	4	12
Asiento	8	5	2	1	9	4	12
Transvaal	8	5	1	2	18	5	11
Trappers	8	4	2	2	12	5	10
R. C. C.	9	3	1	5	15	12	7
Republiek	8	2	2	4	10	10	6
Go Ahead	8	2	1	5	4	17	5
Trekvogels	9	0	3	6	4	23	3
M. S. Z.	9	1	0	8	4	33	2
2de klasse							
Bismarck	10	7	3	0	20	0	17
D. D. V. O.	10	6	2	2	16	8	14
Juliana	9	5	2	2	11	4	12
De Ruiter	8	3	4	1	10	2	10
Ajax	8	2	3	3	6	4	7
Hercules	8	3	1	4	8	11	7
D. N. S.	8	2	3	3	4	8	7
Van Nes	7	2	2	3	4	8	6
Olympia	8	1	4	3	2	8	6
Morningstar	8	2	0	6	2	19	4
S. D. O.	6	0	0	6	0	9	0

De Vereeniging V.K.C. heeft zich uit de Competitie teruggetrokken, zoodat alle door deze Vereeniging gespeelde wedstrijden komen te vervallen.

Res. 1ste kl.							
R. C. C. 2	5	4	1	0	13	2	9
Republiek 2	4	2	2	0	5	2	6
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9
Jong Holland 2	5	2	2	1	10	4	6
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7
Volharding 2	4	1	1	2	4	4	3
Transvaal 2	4	0	1	3	2	9	1
Trekvogels 2	4	0	0	4	2	9	0

Promotie-Degradatie.

Daar de Vereeniging M. S. Z. Zondag j.l. tegen Goahead gelijk speelde, zal zij haar plaats in de Eerste Klasse moeten verdedigen tegen de Kampioen van de 2de Klasse Bismarck.

Wedstrijd Programma van

Zondag 30 October.

MUNDO-NOBO

Reserve 1ste Klasse:
R.C.C. 2 — Republiek 2
4.30 precies

Tweede Klasse
Hercules — Olympia
3.30 15

ASIENTO-TERREIN

Eindstrijd Asiento-Beker
Transvaal — Trappers
4.15 precies

Vriendschappelijk :

Asiento 2 — Trappers 2
3.00 precies

R.C.C.-TERREIN

Tweede Klasse :
De Ruiter — Juliana
3.15 precies

Zondag 6 November.

1ste Klasse
Asiento — Volharding
4.30 precies

ASIENTO-TERREIN

2de klasse
De Ruiter — S. D. O.
4.30 precies

2de klasse
Van Nes — D. N. S.
3.15 precies

R.C.C.-TERREIN

2de klasse
Morningstar — Olympia
3.15 precies

Elftal - opgaven (wijzingen.)

Voor November moeten uiterlijk 2 November a/s in het bezit zijn van den EERSTEN Secretaris — Negropont 71.

WIJZINGEN SPELREGELS

Regel 5 (De Inworp) is in dien geest gewijzigd, dat de inwerper met beide voeten op den grond zoowel OP als BUITEN de zijlijn mag staan.

H. H. Scheidsrechters en Spelers worden verzocht goede nota van deze wijziging te nemen.

VERGADERING SCHEIDSRECHTERSVEREENIGING.

De eerstvolgende Vergadering van Scheidsrechters van den CVB zal plaats hebben op *Woensdag 2 November n/m 8.15 precies* in het Christelijk Militair Tehuis. Op aller komst wordt gerekend.

De Surinaamsche Voetbalbond verzocht het Bestuur de mogelijkheid te overwegen jaarlijks wedstrijden te organiseeren tusschen een elftal van den Surinaamsche Voetbalbond.

Een zeer sympathiek idee, doch vermoedelijk zal een en ander wel moeten afspringen op de groote financieele kosten, die deze wedstrijden met zich medebrengen.

WAAR BLIJVEN DE VASTE MEDEWERKERS?

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

Afdeeling : Willemstad-Curaçao.

VOORTREKKERS.

Zoodra de gewone jongen een zekere schoolkennis van lezen, schrijven en rekenen heeft, wordt hij op veertienjarigen leeftijd de wereld ingezonden, als zijnde voldoende ontwikkeld en toegerust om een positie te krijgen.

Als hij ze wenscht te bezoeken of er door zijn ouders wordt heengezonden, staat er misschien een goede vak- of avondschool voor hem open. De beste jongens gaan er heen en krijgen er een goede eind-opleiding.

Doch de middelmatigen en zwakkere zakken af, juist in de periode van hun leven, waarin ze het meest voortzetting en aanvulling van hetgeen ze leerden, noodig hebben, juist in den tijd van lichamelijken en moreelen overgang, welke beslissend is voor hun geheele leven.

In die periode kan de Padvindersbeweging veel voor den jongen doen en om dezen belangrijken arbeid te kunnen verrichten, doen wij al het mogelijke om de oudere Padvinders te organiseeren, teneinde den jongen vast te houden, met hem in contact te blijven en hem in dezen moeilijken tijd van zijn leven met de beste idealen te bezielen.

De afdeeling voortrekkers van de Padvindersbeweging is in den laatsten tijd enorm ontwikkeld en gegroeid. Het kan zijn nut hebben, als ik hier in grove trekken uiteenzet, wat Voortrekkers zijn en wat de bedoeling is van die voortrekkers-afdeeling.

„De Voortrekkers vormen een Broederschap van het Buitenleven en van Dienen".

„Het doel van de Voortrekkerstraining is jonge mannen in de gelegenheid te stellen om zich te ontwikkelen tot gelukkige, gezonde, nuttige burgers, die in staat zijn zichzelf te onderhouden."

Wanneer de Verkenners ouder worder, dient de Verkennersleider hun aandacht te vestigen op het vraagstuk, hoe zij in de toekomst hun leven veilig zullen maken. De punten, waarop hun aandacht moet worden gericht zijn, in volgorde van belangrijkheid :

Persoonlijke ontwikkeling, lichamelijk, verstandelijk, geestelijk.

Tehuis en gezin —— thans en in de toekomst.

Beroep —— Werkgever en werknemer. Vakvereeniging.

Gemeenschap —— Gemeente, land en internationaal.

Eén der belangrijkste doeleinden van de Voortrekkers-afdeeling is het vereenigen van deze oudere jongens, die van de Padvindersidealen doordrongen zijn, in een bepaald verband, waar zij kracht opdoen en worden geinspireerd om deze idealen in het gewone dagelijksche leven in praktijk te brengen.

Doch de eerste plicht, welke de Voortrekker heeft (na zijn plicht tegenover God), is de plicht tegenover zichzelf, dus om zich zoo te ontwikkelen en te oefenen, dat hij voor zichzelf kan zorgen en daardoor anderen kan helpen.

Zelfs zij, die ouder zijn, moeten beseffen, dat zij eerst op eigen beenen moeten kunnen staan, alvorens zij iets voor anderen kunnen doen.

Troep- en Horde Leven van Groep I. (Schotsch - Dos).

van 1 November tot 7 November.

Mededeelingen.

Troep - Geïnstalleerd tot Padvinder, Rudie de Haseth Insigne TOLK behaald: O. R. A. Beaujon, W. G. de Haseth en W. R. Boom. Insigne ZWEMMER behaald: John Boom.

Horde Eervol ontslag als BALOE verleend aan P. H. Quast.

Dinsdag van 7 tot 8.15 u.

Eereraad en Studie Patronille - 1e klasse - training:

(voor Patr. Leiders).

Woensdag

van 4 tot 5 u. Zwemmen en insigne training Zwemmer en Redder.

van 5 tot 7 u. Insigne-training of klasse-werk,

van 7 tot 8 u. Gelegenheid tot aanmelding of kennismaking door ouders.

Vrijdag van 6.30 tot 8.30 u. Troep avond.

1e Hulp-training-Zang en Observatie-Spelen. --- Pionier - les. ---

Zondag 5 tot 8.30 u. Afwerken van het wedstrijd programma. Uittreiking der prijs aan de winnende Patrouille. daarna Kampvuuravond en verhaal.

Horde van troep I.

Dinsdag a.s. om 4.30 uur verzamelen voor Kamp-Inspectie. daarna Rimboe-Spelen en Pet-Sterwerk.

Zaterdag om 1 uur op het Groep Terrein verzamelen voor het fijne Week-end Kamp op Steenen Koraal.

Zondag om vijf uur namiddag keeren wij in de Stad terug.

— vergeet niet, wat dat de Oude Wolf verleden week zeide —

Doe je best.

Montaigu Norman en Henry Ford over de wereldcrisis.

„De vorige week Donderdag 20 October had er ten huize van den Lord Mayer van Londen een banket plaats, aangeboden aan een groep leidende bankiers, bij welke gelegenheid een hunner MONTAIGU NORMAN een groot uitzondering maakte op zijn vaste gewoonte om zelden of nooit in het openbaar te spreken. Hij gaf een somber schets van de economische wanorde, die op het oogenblik de wereld in haar onverbiddelijke klauwen omkneld houdt, „en ik zie voor het oogenblik geen enkele oplossing noch uitkomst.

„De moeilijkheden, zoo zeide hij, zijn zoo uitgestrekt en grenzenloos, dat ik mij in alle nederigheid als een onwetende durf te bekennen, die zich met dit probleem bezighoud.

Voor mijn begrip ligt de oplossing zeer diep."

Henry Ford, de Amerikaansche automobielmagnaat, vat de zaak heel wat luchthartiger op.

In het tijdschrift *„Pretoria Review"* heeft Henry Ford een artikel gepubliceerd, dat in Amerika groot opzien heeft teweeg gebracht.

Fort voorspelt daarin het einde van de economische crisis. Er zal een tijd van welvaart komen zooals de wereld nog nooit beleefd heeft.

Wij ontleenen aan bedoeld artikel het volgende :

„De zoogenaamde rijken zijn van het tooneel verdwenen. Nog nooit heeft Amerika een economisch proces beleefd, waar alles op een dergelijk niveau werd neergedrukt als tegenwoordig. Maar dat heeft ook weer haar goede zijde. Want nu zijn we gespaard voor een latere catastrophe, die nog veel verschrikkelijker zou geweest zijn. Daarom kan ik de tegenwoordige verhoudingen niet als chaotisch beschouwen. Ik zie daarin veel meer dat het leven met haar oude, remmende vormen uit elkaar spat en naar iets nieuws, iets veel meer levenwekkends zoekt, dat geheel in overeenstemming is met haar hoedanigheden en opvatting der zedeleer. Het zal mogelijk zijn om de welvaart te bestendigen en niet langer in een vorm van schijnwelvaart voort te leven. Want die bedriegelijke welvaart was onnatuurlijk, gemaakt en derhalve dood.

Thans komt het er slechts op aan, dat men wil erkennen, dat de nieuwe periode, die thans is ingeluid, meer is dan een strijd, dat zij een revolutionnaire ommekeer in het leven van Amerika beteekent. Alleen wat nuttig en dienstbaar is zal blijven bestaan, al het andere moet verdwijnen."

Het heeft er allen schijn van, dat Ford, die voor de duizenden arbeiders van zijn fabrieken geen werk heeft en met zijn onverkoopbare auto's geen raad weet, als handig koopman door zijn optimistisch geschrijf de wereld onder den indruk wil brengen, dat het nu juist de meest geschikte tijd is zich op de meest goedkoope wijze een nieuwe auto aan te schaffen, omdat er toch spoedig verbetering komt. Want Ford zelf heeft het gezegd.

Diepzeetafereelen.

De diepzeeduiker BEEBE is bij de Bermuda-eilanden in een stalen kogel 750 Meter diep gedoken en heeft van uit die diepte draadloos de meest fantastische verhalen geseind :

De geheele Amerikaansche pers is thans vol van dezen tocht in de diepte der zeeën en het blijkt, dat deze eerstgemelde diepzeeduiker niet alléén was. Het waren t w e e Amerikanen, Doktor William Beebe en Otis Bartou, welke in een stalen kogel — *Bathesfair* genaamd — tot 750 Meter diep op de bodem der zee afdaalden.

Deze tocht werd in de omgeving der Bermuda-eilanden ondernomen, dáár, waar de zee zeer diep is en de beide mannen telephoneerden over wat zij zagen zonder oponthoud naar boven, met hen, die hen steeds dieper „aflieten". Dit verhaal hunner waarnemingen werd door hen die op het schip bleven, onmiddellijk per radiotelefoon aan millioenen van luisteraars overgebracht.

Al naarmate zij dieper daalden, beschreef Dr. William Beebe zijne waarnemingen. Op 300 tot 500 Meter diepte zeide hij maar steeds : „Alles is donker rondom ons. Wij zien niets, wij zijn als in een stikdonkeren nacht gehuld. Toen hij echter dieper kwam meldde hij : Ik zie af-en-toe visschen, maar van zulk eenen wonderlijken vorm als ik nog nooit gezien heb. Zij lichten, phosphoriseeren en zijn twee of drie Engelsche voeten lang. Hunne lichamen lichten als sterren. Er komen steeds meer en meer. Het wordt al maar lichter en lichter. De phosphoriseerende visschen worden grooter, zij zijn thans meer dan zes Engelsche voeten lang, het licht komt uit hun koppen, uit hun monden, zij zijn als draken en hebben andere vormen dan de visschen die wij kennen. Bij eenigen straalt het geheele lichaam licht uit. Er waren er, die een sterken vuurtoren op hun rug schenen te dragen. Het werd steeds helderder. De zee werd als de hemel 's nachts bezaaid met millioenen van lichtende sterren. Dr. Beebe zweeg eenige oogenblikken; opeens begon hij weer te spreken: Ik heb photografische opnamen gemaakt. O, wat ik thans zie, is zóó iets vreemds, zóó iets wonderlijks, ik vind geen woorden om het te vertolken. Ik zie een heele wereld van lichtende dieren rond mij en zij hebben de meest fantastische lichamen, het is zóó helder thans, dat ik minstens 10 Meter ver alles duidelijk kan zien. Nu ben ik op den bodem der zee. Wij hebben het ondraaglijk warm, de temperatuur in de „Bathesfair" is tot 30 graden gestegen en wij hebben bijna 40 gallons zuurstof verbruikt.

De beide waaghalzen werden weer naar boven gehaald, en thans wacht de geheele wereld op het uitvoerig verslag van dezen gevaarlijken tocht.

Een mechanische mensch.

Reeds thans wordt door tal van mannelijke en vrouwelijke arbeiders in deze mechanische maatschappij steen en been geklaagd over het vele werk, dat hun door de machine ontnomen wordt. Binnenkort wellicht zal zich in dit weinig bemoedigende klinkende koor een nieuw geluid doen hooren en wel dat van de dames van gezelschap.

In Engeland namelijk, aldus meldt de *„Daily Expres"*, is een zekere mijnheer N. May na tien jaren zoeken, erin geslaagd, een mechanischen mensch te vervaardigen.

Dit zwaarwichtig heerschap — het weegt niet minder dan twee ton — is vervaardigd van verchroomd staal en is in staat, alles wat hem wordt voorgelegd, te lezen in iedere Europeesche taal, behalve het Russisch. Bovendien kan deze man van staal antwoorden op eenvoudige vragen en zeggen hoe laat het is. Hij zal voor het eerst aan het publiek worden voorgesteld op de tentoonstelling te Olympia in Engeland, welke dezer dagen daar gehouden wordt.

Een der autoriteiten van de tentoonstelling heeft het ijzeren monster eens aan een aantal proeven onderworpen. Voor de oogen, welke bestaan uit twee electrische lichtstralen werd een een krant gelegd, de electrische stroom werd ingeschakeld en onmiddellijk begon een daverende stem de woorden voor te lezen. „Het was als een nachtmerrie," verklaarde de proefnemer later.

De woorden worden fonetisch uitgesproken, doch het geheel was zeer goed te verstaan.

Toen het monster gevraagd werd wat voor weer het was, klonk tot verbazing van den steller dezer vraag het zeer juiste antwoord : „Verduiveld bewolkt."

Ten slotte werd den stalen man gevraagd, hoe laat het was, De stem antwoordde : „één een-twee-negen" en inderdaad bleek het 11.29 uur te zijn.

De machine bestaat uit een reeks foto-electrische cellen, condensatoren, beweegbare inductieklossen, microtoons, transformatoren en luidsprekers. Van gramofoonplaten, films of dergelijke is geen sprake.

Voor de dames van gezelschap dreigt dit stalen monster dus een gevaarlijke concurrent te worden.

Zijn uitvinder heeft hem dan ook voornamelijk vervaardigd voor de verminkte soldaten van het *Star and Garter Home* te Richmond, teneinde hun voor te lezen.

Een nieuw eiland.

Amerikaansche kustvaarders, die van een reis door de golf van Mexico in hun haven zijn teruggekeerd, vertelden geweldige, sensationeele berichten, die interessant genoeg zijn om ze te vermelden, doch die met de noodige reserve beschouwd moeten worden. Zij zouden n.l. een nieuw eiland hebben ontdekt, dat nog toe op geen enkele zeekaart voorkomt.

Dit geval is op zich zelf genomen zeer geloofwaardig, daar de zeebodem in de golf van Mexico voortdurend aan veranderingen onderhevig is. De Amerikaansche marine verricht daar geregeld peilingen, waaruit de juistheid van het bovenstaande komt vast te staan.

Nu rapporteeren de kustvaarders echter, dat zij op dat uit de zee opgerezen eiland de overblijfselen gevonden hebben van een geweldig groote kolonie, waarvan men moet aannemen, dat het een rest is van het centrum der midden Amerikaansche cultuur.

Uit New Orleans en Havana zijn onmiddellijk wetenschappelijke expeditie naar de aangeduide plaats vertrokken en volgens de voorloopige berichten zouden de mededeelingen der kustvaarders waarheid bevatten.

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonierke.

door FLOR. HEUVELMANS.

19

En nu was Stephan bezig deze laatste wanden te versieren; hij had er met potlood kleine kruisjes op gelijke afstanden opgeteekend en schilderde nu op elk kruisje een dessin dat hij in karton papier uitgesneden had binnen het half uur was hij mede klaar en de kamer zag er uit, alsof zij met gebloemd behangselpapier vas beplakt.

Daarna werden bloemen gehaald uit den tuin, en de groote, armstoel bij den haard was weldra herschapen in een bloementroon die bij de tafel geplaatst werd,

— Wat hebt ge van ze leven! riep het Kantonierke opgetogen uit, Stephan-jongen, ons Mieke wordt nog zot vandaag!

Maar zijn verbazing steeg tot op de hoogste sport, toen Stephan even naar zijn zolder geklommen was en terug beneden kwam met een pracht van een naaidoos, kunstig uitgesneden van sigarenkistjeshout, met een roodfluweelen speldenkussentje op het deksel, en twee koperen leeuwenkoppen met koperen ringen in den muil, op zijde als handvatsels, en ja, binnen-in een spiegeltje;

—Om haar koof recht te zetten! riep Jan lachend, en zijn knieën moesten het weeral ontgelden, hij sloeg er op alsof zij gewone Pruisen waren, en riep maar toe:

— Ze wordt nog zot! ze wordt zot, zoo zot als een deur! Dat staat zoo vast als een paal. En dat floeren kusseke, en dat spiegeltje! Zoo zot als Tieleluis: Stephan, jongen, maar kunt ge toch niet anders worden als 'nen Duitsch? Gij zijt, vervlogen, geenen Duitsch. Dat zeg ik, ik, Jan Brabants, het Kantonierken, bagot. Wat zou 't ge zijt.... gij zijt.... Jandomen, 'ne mensch. Dat zijt ge.

Een forsche trek aan zijn pijp deed een rookwolk opgaan, die zijn woorden kracht moest bijzetten, en hij keek naar Stephan, naar de prachtig beschilderde muur, den bloemenstoel, de naaidoos; hij snoof den lekkeren geur op van het stovend konijn, wierp zijn klompen uit en danste waarachtig de kamer eens rond met de armen in de lucht.

— 'ne Mensch, mardiu, dat zijt ge.

Bij dit tooneeltje stond de Duitscher hartelijk te lachen.

Toen Jan uitgedanst was en alles nu toch klaar scheen, kon hij zijn oogen niet genoeg den kost geven; hij opende de straatdeur om nog meer licht te laten binnenstroomen en plaatste zich trotsch in de omlijsting met den rug naar de straat; bij zou als 't ware met een kennersblik het prachtig tooneel nog eens in oogenschouw nemen; hij was er niet van weg te slaan: die mooi versierde tafel met het naaikistje midden erop, tusschen borden en glazen, ten een tuiltje bloemen, en nogmaals bloemen om den armstoel gestrengeld en bloemen ook op de muur geschilderd.

En dat alles had die gewiekste Duitscher uitgevonden. Hoe jammer toch, dat die Stephan nu juist een Duitscher moest zijn, een van die..., maar toen dacht Jan weer aan de duivenboonen, aan de geit, aan konijnen en tinnen schotels en koperen kandelaren... en hij bekeek weer eens de beschilderde muren en mompelde vergenoegd:

— 't Is rijker dan in de spreekkamer van de pastorij! Zeg eens, Stephan, zouden we niet...

Zijn blik wendde zich tot den soldaat, die daareven zoo gul had gelachen bij zijn flikker van Cavalier-seul, doch dien hij nu mijmerend vond zitten op het gemetselde fornuis onder den schoorsteenmantel. Bij het hooren van van zijn naam ontwaakte de Duitscher als uit een droom en wreef vlug met den rug van zijn hand over zijn oogen.

— Wel Stephan, ge zit daar zoo triestig, jongen, wat is er toch? Zijt ge niet wel? Allee, koerasjie, 't is feest vandaag.

Kom, we gaan voor de deur in 't zonneke zitten en een pijp rooken, dan zien we de bazin veere aankomen. Maar dit zeg ik nog.... als ze zot wordt,.. en ze wordt zot, dat is zeker, dan is het uw schuld.

— Ja, ein Pfeifchen rauchen, was al wat de Duitscher op dit oogenblik antwoorden kon. Zijn blauwe oogen tuurden weemoedig naar een destijds ook opgesmukte huiskamer, op den zelfden heiligdag, een vroolijke kamer waarin een geliefde vrouw zich bewoog tusschen een hoop kleine kinderen, zijn vrouw, zijn kinderen...

Machinaal sleepte hij de bank mee naar buiten, en dáár zaten ze nu beiden weldra te rooken als Turken, de oogen op de zonnige zandbank gevestigd uitkijkend of de witte trekmuts van Mieke nog niet in aantocht was.

Jan was mede onder den indruk...

Zij zwegen samen lang.... 't was doodstil; nauwelijks een kort hennengekakel bij pachter Taels, een even kort geitengeblaat achter in den stal.

Eindelijk tegen halftwaalf daagde Mieke op; zij was vergezeld van vrouw Taels met haar drie kleine meisjes en twee jongens. In het dorp waren zij opgehouden geworden en hadden beurt moeten afwachten bij de voedselverdeeling: zij waren geladen met pakjes rijst, koffie en kleine stukjes Amerikaansche spek.

Stephan was in huis gegaan; Jan stond in de deur en riep:

— Mieke, 't was gisteren uwe avond.

Vandaag is 't uwen dag.

'k Heb de eer dat 'k u besteken[1] mag!

Hij troonde haar mee naar binnen, terwijl hij opgetogen tot het gezelschap zeide:

— Kom mee, bazin Taels, hier eens zien, hoe wij feesten in oorlogstijd.

Mieke sloeg de handen samen op het zicht van al die bloemen, die eerst in het oog vielen en van de zoo heerlijk beschilderde wanden, en, weer gansch door de feeststemming opgemonterd, stond de Duitscher achter de tafel met de kostbare naaidoos. Hij stiet driemaal een klinkend „Hoch" uit en overhandigde het verbouwde vrouwtje zijn nederig geschenk.

———

[1] Besteken = bij naam of verjaardagen een geschenk aanbieden.

(Slot volgt.)

Ter overname aangeboden tegen ieder

aannemelijk bod:

AUTOBUS No. 350

Merk „Dodge Brothers".

Te bevragen op het St. Thomascollege,

de heele Zaterdag en op schooldagen

buiten de klasuren.